

Midt-Telemark Næringsutvikling AS

Årsmelding 2014

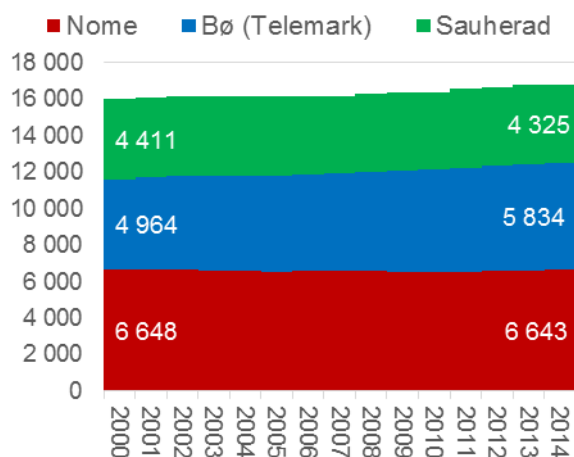
Innholdsfortegnelse

1. Innledning	3
2. MTNU – organisering.....	4
3. Styrets årsberetning.....	4
Årsberetning 2014.....	4
Midt-Telemark Næringsutvikling AS	4
4. Strategisk næringsplan 2015 – 2018.....	6
SNP – 2015 – 2018: Mål for utvikling av næringslivet i Midt-Telemark	6
5. Handlingsplan.	8
Strategisk næringsplan følges opp av årlige handlingsplaner. Her settes mål for konkrete tiltak og arbeid som utføres av MTNU.	
6. Utvikling og markedsføring av attraktive næringsarealer	8
Brenna Næringspark.	8
7. Videreutvikling av regionens opplevelsesprodukt.....	8
VM i Wakeboard 2014	8
Utvikling av sykkelproduktet langs Telemarkskanalen.....	9
Hovedprosjektet «Fruktbodygda».....	9
Lifjell	10
8. Prosjekt fullfinansiert i 2014.....	10
Kunnskapspark.....	10
Beredskapssenter for Samvirke.	10
Bedriftsretta aktiviteter.	11
9. Midt-Telemark fondet.....	11
10. Kommunale næringsfond.....	11
Rapportering og saksbehandling.....	11
Bedriftsretta midler	11
11. Statistikk (kilder Telemarksforskning, SSB)	12
Folketall	12
Befolkningsvekst prognose.....	13
Sysselsetting.....	14
12. Veiledningstjenester for nyetablerere og bedrifter	15
Etablererkontoret og veiledning til eksisterende næringsliv.....	15
Entreprenørskap i skolen	15
Etablererstatistikk.	15
13. Oppsummering.....	16

1. Innledning.

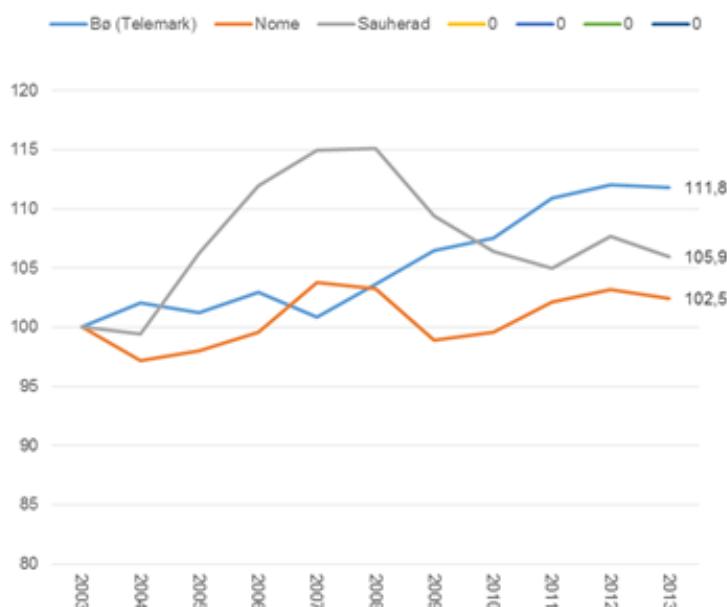
Midt-Telemark Næringsutvikling AS (MTNU) er eid av de tre kommunene og næringslivet i regionen og er næringsapparat for kommunene Bø, Sauherad og Nome. *Strategisk næringsplan for Midt-Telemark 2015 – 18* er utarbeidet og er klar til politisk behandling. Planen prioriterer de områder som skal ha fokus i utviklingsarbeidet for regionen. For konkret arbeid som skal utføres i MTNU utarbeides det egen handlingsplan som tar for seg konkrete tiltak og mål det skal arbeides med. Handlingsplanen rulleres hvert år.

Det er ulikhet i regionen med sterkest befolkningsvekst i Bø, tall pr. 1.1.2014. (kilde Telemarksforskning).

Utviklingen i arbeidsplasser er en utfordring for hele Telemark. Telemark er av de fylkene som har svakest vekst i Norge. Midt-Telemark har størst vekst i Telemark etter Vest-Telemark regnet etter befolkningsvekst. Med samlet sett brukbar befolkningsvekst i vår region viser utviklingen i arbeidsplasser at vi er av de beste i fylket, men fortsatt godt under landsgjennomsnittet. Statistikk for arbeidsplassvekst for 2014 foreligger først i juni 2015 fra SSB.

Utvikling i arbeidsplasser 2003 - 2013

2. MTNU – organisering.

MTNU er pr. 31.12 2014 4 ansatte. Selskapet har endret struktur på organisering. En sekretærstilling er avviklet og erstattet med en bedriftsrådgiver. Odd Oskarsen gikk av med pensjon i 2014. Ny næringsjef og en bedriftsrådgiver er ansatt i 2014. Etablererkontoret har 1,5 stilling. Øvrig aktivitet har 2,5 stillinger. Denne omorganiseringen gir totalt 0,8 % færre årsverk. Med fokus på mer effektiv administrasjon og tilrettelegging skal selskapet likevel minst opprettholde aktivitetsnivået på sin utadrettede virksomhet fremover.

3. Styrets årsberetning.

Årsberetning 2014

Midt-Telemark Næringsutvikling AS

Virksomhetens art og lokalisering.

Midt-Telemark Næringsutvikling AS er et regionalt næringsutviklingsselskap for kommunene Bø, Nome og Sauherad. De tre kommunene har etablert et omfattende og forpliktende interkommunalt samarbeid på en rekke områder.

Som et tiltak i en overordnet strategi for å styrke og utvikle regionen, er det opprettet et regionalt næringsutviklingsselskap med kommunene som eiere av 51 % av aksjene i selskapet. Øvrige aksjonærer er næringslivet. Kommunene bidrar til driften av selskapet.

Midt-Telemark Næringsutvikling AS har kontor på Hellandtunet i Bø og er samlokalisert med Midt-Telemark Rådet.

Bemanning pr. 31.12.2014.

Ann Kristin Ødegård, leder Etablererkontoret	100 %
Karsten Pedersen, bedriftsrådgiver	100 %
Siri Elisabeth Hafnor, prosjektleder	100 %
Bent Gurholt, daglig leder	100 %

Styrets sammensetning pr. 31.12.2014.

Styreleder: Geir Sønstebø	Vara: Bjørn Magne Langkås
Styremedlem: Kari Vala	Vara: Kjetil Nyhus
Styremedlem: Knut Helkås Dahl	Vara: Aslak Fjeld
Styremedlem: Morten Eek (nestleder)	Vara: Sveinung Sauar
Styremedlem: John Arne Rinde	Vara: Carl Didrik Cappelen
Styremedlem: Anne Lise Haugestøl	Vara: Margrethe Seljord
Styremedlem: Tone Jøran Oredalen	Vara: Erik Aarnes

Ansattes representant er Ann Kristin Ødegård

Fortsatt drift.

Årsregnskapet for 2014 er satt opp under forutsetning av fortsatt drift. Det bekreftes herved at forutsetningen for fortsatt drift er til stede. Regnskapet gir etter styrets oppfatning et riktig bilde av selskapets stilling.

Omsetningen siste år var på 5.744.323,- mot 4.687.637,- i 2013. Årsregnskapet avsluttes med et overskudd på kr 262.079,-. I 2013 hadde selskapet et underskudd på kr 259.379,-. Overskuddet overføres til annen egenkapital.

Selskapet har en likviditetsbeholdning på kr 1.995.458,- pr. 31.12.2014 og totalkapitalen var ved utgangen av året på kr 4.336.839,-. Egenkapitalandelen er på kr 2.461.083,- mot 2.199.004 i 2013.

Selskapet har hatt høy aktivitet i 2014. Arbeidet med strategisk næringsplan 2015 – 2018 er gjennomført. Planen behandles politisk i annet kvartal 2015.

Det arbeides fortløpende med prosjekter og bl.a. er det startet opp prosjekter knyttet til Beredskap for Samvirke og Kunnskapspark. Selskapet har veiledet om lag 75 etablerere og har i tillegg arbeidet med utstrakt besøksaktivitet mot næringslivet. Det viser for øvrig til egen årsmelding for selskapet.

Arbeidsmiljø.

Styret mener arbeidsmiljøet i selskapet er tilfredsstillende. Det har ikke vært skader eller ulykker i 2014. Samlet sykefravær utgjør 7 %. En vesentlig del av dette utgjør langtidssykemelding hos en person som nå har gått av med pensjon.

Ytre miljø.

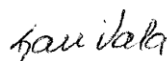
Selskapet forurenser ikke det ytre miljø utover det som er tillatt i lover og forskrifter og har derfor ikke iverksatt spesielle tiltak på dette området.

Likestilling.

Selskapet hadde ved årsskiftet 4 ansatte, 2 kvinner og 2 menn. Styret består av representanter fra kommunene, næringslivet og forskning-/utdanningsmiljøene i regionen, samt 1 ansatt representant fra de ansatte. Styret er fordelt 50 % på kvinner og menn. Styret har ut fra vurdering av bedriftens størrelse, antall ansatte og stillingskategorier ikke funnet det nødvendig å iverksette spesielle tiltak med hensyn til likestillingsarbeidet.

Bø, den 15.4.2015

Geir Sønstebø
Styreleder

Kari Vala
styremedlem

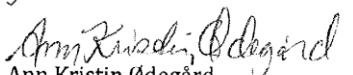

Morten Eek
styremedlem

Knut Helkås Dahk
Styremedlem

John Arne Rinde
styremedlem

Anne Lise Haugestøl
styremedlem

Tone Jøran Oredalen
Styremedlem

Ann Kristin Ødegård
Ansattes representant

4. Strategisk næringsplan 2015 – 2018.

Strategisk næringsplan for Midt-Telemark 2015-2018 (SNP) er utarbeidet på oppdrag av kommunestyrene i Bø, Nome og Sauherad kommuner. Planen skal være retningsgivende for næringsutviklingsarbeidet i Midt-Telemark for 2015 – 2018. Planen er grunnlaget for arbeid med utvikling av næringslivet.

Målet for den nye næringsplanen er å sikre en netto vekst i arbeidsplasser i regionen som minst er i takt med befolkningsutviklingen i regionen. Dette skal ivaretas gjennom tiltak for å bevare eksisterende næringsliv, få til vekst gjennom knoppskyting og nyskaping, stimulere til et bedre samarbeid mellom næringslivet, kunnskapssektoren og offentlig sektor i regionen.

Planarbeidet er gjort i samspill med representanter for næringslivet i Midt-Telemark. Planen skal ligge til grunn for konkretisering av tiltak gjennom årlige handlingsplaner.

Bent Gurholt i Midt Telemark Næringsutvikling AS har vært oppdragsgivers prosjektansvarlige. Agenda Kaupang v/Morten Stenstadvold (prosjektleder) og Erik Holmelin (prosjektmedarbeider og kvalitetssikrer) har planlagt, gjennomført og rapportert fra samlinger og intervjuer samt skrevet ut denne rapporten.

SNP – 2015 – 2018: Mål for utvikling av næringslivet i Midt-Telemark

Det overordnede målet for Strategisk næringsplan er som følger:

Hovedmål: SNP skal bidra til å sikre en netto vekst i arbeidsplasser i regionen som minst er i takt med befolkningsutviklingen.

SSBs befolkningsprognose¹ for Midt Telemark tilsier en befolkningsutvikling fra 16802 innbyggere i 2014 til 17545 i 2024, altså ca. 750 flere innbyggere. Gitt at SSB prognosen slår til, og en får til en netto vekst i antallet arbeidsplasser i tråd med målet vil dette bety minst 300 flere arbeidsplasser i 2024. I planen sees regionen under ett. Hvis dette fordeles jevnt per år vil en i SNPs tidsperspektiv 2015-18 få ca. 100 arbeidsplasser. Det er f.eks. betydelig mer enn den faktiske veksten regionen har sett i perioden 2008-2013 hvor antallet sysselsatte med arbeidssted i regionen har økte med 65.

Enkeltvis har kommunene mål i sine planer som legger opp til en vekst som er større enn dette. Bø har f.eks. utarbeidet en egen prognose på 500 nye arbeidsplasser innen 2025. Veksten blir da 500 fratrukket eventuelle nedleggelse.

Samlingene og intervjuene som er gjennomført i prosessen med SNP har gitt grunnlag for å definere fem delmål under hovedmålet.

Delmål 1: Bevare det eksisterende næringslivet gjennom å bygge på lokale fortrinn og styrker. Midt-Telemarkregionen har næringsområder som står sterkt og hvor det er vekst og/eller potensiale for vekst. Regionen har en sterk industri. Regionen har rike gründertradisjoner. Bygg- og anleggsbransjen er sterk, selv om mye av markedet er lokalisert utenfor regionen. Natur- og opplevelsesrelaterte merkevarer som Bø Sommarland og Telemarkskanalen er grunnlaget for en levedyktig besøksnæring. Regionen har et sterkt landbruksmiljø med vekst og utvikling i landbruksproduksjon, utvikling av nye produkter og tilgang til kompetanse gjennom utdanningsinstitusjoner. Regionen har et høyt utdanningsnivå, og gjennom HiT, Telemarkforskning og de videregående skolene har en tilgang på god kompetanse.

Hovedaktiviteter for å følge opp denne strategien er:

- Det skal være fokus på aktiviteter som bidrar til å støtte opp om og styrke det en allerede er gode på og bidra til videre utvikling på disse områdene. Det skal arbeides for å synliggjøre regionens fortrinn for næringsetablering.

Delmål 2: Sikre vekst gjennom knoppskyting og nettverksbygging

Det skal arbeides med konkrete tiltak for å bidra til kommersialisering av forretningsideer som virksomheter i dag ikke realiserer. Dette gir mulighet for knoppskyting og nyetableringer. Innovasjon Norge sine virkemidler (Skattefunn, forskningsmidler) skal aktivt selges inn til virksomhetene.

Slike utviklingstrekk kan fremmes ved å etablere nettverk og næringshager hvor ideer drøftes. Næringslivet i Midt-Telemark etterlyser nettverk og fora som bidrar til at næringslivet blir bedre

¹ MMMM-prognose

kjent med hverandre og utvikler tillit og lojalitet til hverandre. Det skal opprettes møteplasser og idebanker hvor ideer en bedrift selv ikke har mulighet til å følge opp kan deles med andre.

Hovedaktiviteter for å følge opp dette målet er:

- Bedre utnyttelse av lokale leveransekjeder. Mange virksomheter i Midt-Telemark har for liten kjennskap til det lokale leverandørmarkedet og utnytter ikke det potensialet som ligger her. Nye leveransekjeder bør etableres
- Knoppskyting fra det eksisterende næringslivet er viktig for næringsutvikling. Muligheter skal avdekkes i bedriftsbesøk.
- Det skal arbeides for økt lokale leveranser til offentlige virksomheter gjennom kommunenes anskaffelser. Det skal arbeides aktivt mot kommunene slik at innkjøp har grønn profil basert på lokale leverandører.

Delmål 3: Tilrettelegge for nyetablering og innovasjon

Det skal det tilrettelegges for ny virksomhet og utvikling av nye ideer. Regionen skal være åpen for nye ideer og ny virksomhet og aktivt legge forholdene til rette for dette.

Hovedaktiviteter for å følge opp dette målet er:

- Videreføre og utvikle MTNUs etablererveiledning.
- Etablere nettverk for det som også er åpne for nyskapere, gründere og entreprenører.
- Utvikle vekstmiljøer for nyetableringer gjennom kunnskapsparkeer og næringshager. Bidra til offensivt samarbeid mellom utdanningsmiljøer og næring.
- Sikre tilgang til arealer.

Delmål 4: Samarbeide med kompetanse og kunnskapssektoren

Midt-Telemark har en befolkning med høy kompetanse og har et betydelig innslag av kompetanse/utdanningsmiljøer lokalt. Høyskolen i Telemark, Telemarksforskning og de videregående skolene danner grunnstammen i dette. Det er allerede en del samarbeid mellom næringslivet og utdanningssektoren som skal styrkes. For å styrke evnen til å koble kunnskap og kommersiell aktivitet bør det arbeides for at kunnskapsbedrifter etablerer seg i regionen (f.eks. konsulentbedrifter).

Hovedaktiviteter for å følge opp delmålet er:

- Etablere samarbeid med sektoren i form av mentor- og lærlingeordninger og nettverk.
- Arbeide aktivt for å tiltrekke seg etablering av nye kompetansebedrifter.
- Byregion programmet bør videreføres slik at regionen bedrer attraktiviteten i forhold til bosetting, infrastruktur og sentrumsutvikling.

Delmål 5: Proaktive kommuner og et fremover lent næringssselskap.

De tre kommunene og MTNU er de viktigste tilretteleggerne for næringsutvikling i regionen.

MTNU skal aktivt samarbeide med Fylkeskommunen og Innovasjon Norge.

Næringslivet ønsker at de tre kommunene har et helhetlig perspektiv på utvikling i regionen.

Kommunene må ha fokus på hva som er til fordel for regionen som helhet og ikke bare i de enkelte kommunene. God tilgang på næringsarealer til gunstige priser er viktig. Kommunale planer, saksbehandling, nivå og struktur på kommunale avgifter er alle viktige forhold.

Kommunen kan også bidra til å bygge opp under lokalt næringsliv gjennom de anskaffelser av varer og tjenester de gjør. Anskaffelsesregelverket gir rom for kommunen til å strukturere sine anskaffelser på måter som også gir lokale leverandører mulighet til å konkurrere.

Hovedaktiviteter for å følge opp delmålet er:

- Økt interkommunalt engasjement i næringsarbeidet gjennom kommunal deltakelse i nettverk og dialogfora.
- Iverksette prosesser i kommunen for å finne ut hvordan barrierer for nyetablering kan reduseres.
- Etablering av en felles anskaffelsesstrategi for de tre kommunene hvor et perspektiv på lokal leverandørutvikling vektlegges.

5. Handlingsplan.

Strategisk næringsplan følges opp av årlige handlingsplaner. Her settes mål for konkrete tiltak og arbeid som utføres av MTNU.

6. Utvikling og markedsføring av attraktive næringsarealer

Brenna Næringspark.

På Brenna er det solgt 3 tomter. Ingen har startet bygging. Næringsparken utvikles og drives av Midt-Telemark Næringspark AS. MTNU fikk høsten 2014 salgsansvar for parken.

Det er også andre ledige næringsarealer i regionen, både tomter og bygg slik at det er mulig for nyetablerere å få tilgang på relativt kort varsel.

7. Videreutvikling av regionens opplevelsesprodukt

Regionen har behov for opplevelsesprodukter og arenaer som kan danne grunnlaget for å utvide sesongen fra sommerdestinasjon til helårig reisemål. Dette kombinert med utvikling av et variert tilbud som gjør reiselivet i området mer robust i forhold til naturlige klimatiske variasjoner står sentralt i de planer og mål som er utviklet. Regionen skal styrke fokuset på natur- og kulturbaserte opplevelser, og sørge for organisering og nødvendig infrastruktur knyttet til arenaer som kan nyttes til kommersielle opplevelsestilbud.

VM i Wakeboard 2014

VM Cablewakeboard 2014 ble avviklet på Norsjø Kabelpark 10.-16. August 2014. Mesterskapet samlet i alt 158 deltakere fra 25 nasjoner, det nest største antall deltakernasjoner i cable wakeboard-VMs historie. Det ble vist 2226 timer TV fra Norsjø Ferieland og VM-arrangementet, fordelt på 7921 forskjellige sendinger til nesten 100 land spredt på alle seks kontinenter. Totale inntekter for mesterskapet beløper seg til ca. 5 mill. kroner, inkludert midler til innkjøp og montering av helt nye elementer i kabelparken for ca. 1,3 millioner. Regnskap for de tre prosjektårene til sammen gir et mindre underskudd.

Målrealisering

Til VM-organisasjonens felles strategisamling på Akkerhaugen 12. juni 2012 ble det formulert følgende målsettinger for VM-arrangementet:

- 1) Etablere Midt-Telemark som nav i en sommersatsing lik Telemark 2.0 vinter.
- 2) Gjennomføre et sportslig godt VM
- 3) Inngå langsiktige sponsoravtaler
- 4) Legge grunnlag for en årlig "water festival"

En realistisk oppsummering et drøyt halvår etter VM gir som resultat at det har delvis lyktes med pkt 1), VM lyktes med pkt 2), VM mislyktes med pkt 3) og man vet ennå ikke utfallet av pkt 4).

Det var et uttalt ønske å sitte igjen etter VM med tilstrekkelig økonomiske ressurser til at VM-selskapet kunne føre an i arbeidet med mål nummer 4) – en årlig vannfestival eller lignende. Resultatet – med et mindre samlet underskudd gir ikke grunnlag for en slik satsing i selskapets regi. Det er imidlertid lagt ned betydelige verdier i regionen gjennom utbedringen av kabelparken, som nå betegnes som en av verdens fire-fem beste. Det kan i seg selv være et godt nok argument for at VM-ilden kan føres videre.

VM Cable Wakeboard kom brått på Midt-Telemark og resten av fylket. Nesten for brått. Uten det solide økonomiske fundamentet, lagt av TUF og fylkeskommunens kultur- og næringsutvalg allerede i 2012, er det mye som tyder på at VM-selskapet ville stått foran store utfordringer. Når det er sagt, så er det like naturlig å trekke fram de mest synlige resultatene av dette mesterskapet:

- 1) 2226 timer TV fordelt på 7921 innslag i over 100 land spredt over samtlige seks av verdens kontinenter
- 2) En splitter ny og framtidsrettet arena for en idrett som banker på IOCs sommer-OL-dør
- 3) Et bevis på at Midt-Telemark duger som arrangør av store, internasjonale mesterskap

VM Wakeboard 2014 AS ble dannet av de fem eierne for å gjennomføre VM 2014, men også, som det heter i formålsparagrafen, "å legge til rette for/gjennomføre lignende arrangementer" etter VM.

Grunnlaget for en eventuell videreføring av selskapet skulper i bølgene utenfor Norsjø Ferieland. Det er opptil selskapets eiere å ta stilling til om noe, og evt. hva som, skal gjøres. Det er uansett et faktum at Akkerhaugen, Sauherad, Midt-Telemark, Telemark og Norge i 2015 ville vært fattigere uten historien og resultatene av VM Cable Wakeboard 2014.

MTNU har hatt styreleder og deltatt i prosjektgruppe og dugnadsarbeid.

Utvikling av sykkelproduktet langs Telemarkskanalen

Prosjektet ble initiert gjennom aktører som ønsket å satse på reiseliv langs Telemarkskanalen i 2011. Telemarkskanalen er et av fire prioriterte utviklingsområder for Reisemål Bø, og er en viktig primærattraksjon for reiselivet i Telemark, Regionalparken og Visit Telemark og alle har bidratt aktivt inn i arbeidet. Næringslivet i Lunde satser på videreutvikling av naturbaserte aktiviteter i og omkring Lunde, og har bidratt med god egenkapital til arbeidet i form av egeninnsats og årlige økonomiske bidrag.

Prosjektet ble startet i 2012 og avsluttet våren 2015. I løpet av prosjektperioden har det blitt planlagt og skiltet 5 nye sykkelruter i Nome kommune - 3 med startpunkt Øvre Verket på Ulefoss og 2 med startpunkt Telemark Kanalcamping i Lunde. Nome kommune har nå tilsammen 7 sykkelruter som er skiltet i tillegg til Nasjonal sykkelrute nr.2 og er godt tilrettelagt for sykkelturisme. Etter samtaler med næringsaktører langs Kanalruta, som går fra Ulefoss til Dalen, var det tydelig at de hadde behov for et godt kart som viste hvor sykkelruta går. Kartet har blitt lagd både på norsk og engelsk og salget av kartet startet i slutten av sesongen 2014. I tillegg er kartet trykket på metallplater som blir satt opp ute langs Kanalruta før sesongen 2015. Slike karttavler finner turistene på Ulefoss, i Lunde, Kilen, Kviteseid (bygdetun + i sentrum), Vrådal og i Dalen. Det settes også opp slike kartplater i Sauherad og Bø for å lede turister inn til kanalen. I tillegg til kart over Kanalruta, så har det blitt produsert miniguider (tekst og kart) for hver enkelt sykkelrute. Disse kommer i salg for sesongen 2015 og Reisemål Bø har det koordinerende ansvaret for alle sykkelkartene.

I løpet av våren 2015 kommer det opp et eget tellepunkt for syklistene ved Hogga sluse. Tellepunktet blir montert og kostet av Statens vegvesen etter forespørsel fra sykkelprosjektet. Prosjektet har vært svært vellykket og det foreligger en sluttrapport.

Hovedprosjektet «Fruktbygda»

Hovedprosjektet «Fruktbygda» er en fortsettelse av forprosjektet «Opplevelser i fruktlandskapet». En klynge bedrifter ønsket i 2013 å tilby unike, autentiske opplevelser rettet mot potensielle målgrupper. Disse opplevelsesaktørene samlet seg i en utviklingsgruppe for å styrke eksisterende produkter, tjenester og opplevelser, stimulere til utvikling av nye, spisse dem og sette sammen pakker som kunne markedsføres mot ulike kundegrupper. Det har blitt arbeidet med å skape en felles identitet, markedsføringsmateriale og testing av produkter. Opplevelsene ses på som tertiærprodukter basert på primærnæringene, og sekundærproduktene fra fruktproduksjonen er en viktig del av opplevelsestilbudet. Sauherad Kommune har vedtatt at Fruktbygda er deres hovedsatsingsområde i regionalparken.

Gjennom 2014 har det ovenfor nevnte forprosjektet blitt videreført med to sidestilte prosjekt: Et forprosjekt for bedriftsnettverk og et hovedprosjekt med støtte fra utviklingsmidler over to år. Gjennom å integrere disse to prosjektløpene har det vært ressurser til å arbeide fram en felles identitet og billedbank. Det har vært fokus på testing i markedet, kompetanseutvikling, studieturer, nettverksbygging internt i gruppen og eksternt i samarbeid med Telemarkskanalen Regionalpark, Cruise Telemark, Visit Telemark og Reisemål Bø, og deltakelse på regionale arenaer med presentasjoner og foredrag. Prosjektet har vært positivt mottatt i markedet og blant samarbeidspartnere, og ble i november 2014 valgt ut til å representere Norge på Grüne Woche i Berlin i januar 2015. Dette regnes som et kvalitetsstempel gitt av Innovasjon Norge.

Den 8. desember 2014 ble Fruktbygda SA dannet med 13 medlemsbedrifter. Målet med bedriftsnettverket er at det på sikt skal stå på egne ben. Gjennom forpliktende retningslinjer i tillegg til vedtekter legger bedriftsnettverket opp til en stor egeninnsats fra aktørene, noe som stiller krav til organisasjonen. Det legges opp til at flere bedrifter kan bli medlemmer gjennom å søke om medlemskap i bedriftsnettverket. For å legge ytterligere til rette for utvikling av bedriftsnettverket søkes det i 2015 Innovasjon Norge om et hovedprosjekt for bedriftsnettverk.

Fruktbygda har målt omsetnings- og gjestetall og arbeidet målrettet i markedet. Generelt oppnådde medlemmene i bedriftsnettverket om lag 20-30 % økning fra 2013 til 2014, noe som følger trenden i Telemark. I 2014 ble den første felles målingen av gjestetall og omsetning foretatt. Målingen viser en total omsetning for de 13 bedriftene på 32 millioner eks mva, og utgjør 36, 5 årsverk. De 13 bedriftene hadde til sammen 130 000 besøkende, av disse var halvparten innom Aarnes Kafeteria. Det arbeides konkret mot gruppemarkedet for 2015 og 2016.

Lifjell

Lifjell skal videreutvikles gjennom utbygging, produktutvikling og samarbeid med reiselivsaktører om oppbygging av kommersielle helårlige opplevelsesprodukt. Det er etablert et profesjonelt serviceselskap som har ansvar for å drifte skitilbudet og som har bidratt til en kraftig opprusting av aktivitetsanlegget både for alpin, Telemark og skileik de senere år. Hytteutbyggingen er godt i gang, men går tregere en forutsett. Rullering av kommunedelplanen er nå igangsatt og ny reguleringsplan er vedtatt. Flere grunneiere kan igjen starte salg av hyttetomter.

Lifjell Nye Muligheter AS er etablert. Selskapet er eid av en rekke grunneiere og har som sin primærfokus å få etablert en sammenbindingsheis mellom Lifjell skisenter og Lifjell Vinterland. Dette vil være et viktig bidrag til å øke attraktiviteten til Lifjell. Daglig leder i MTNU er styreleder i selskapet.

8. Prosjekt fullfinansiert i 2014.

Kunnskapspark.

Prosjektet Campus Bø ble avsluttet høsten 2014. Som en videreføring av dette prosjektet med fokus på næringsutvikling tok MTNU initiativet til et nytt prosjekt å etablere en Kunnskapspark ved høgskolen i Bø. Målet med prosjektet er økt næringsutvikling i regionen i et tettere samspill mellom næringsliv og høgskole. Et av de viktigste delmålene er å få etablert et nytt næringsbygg i området. Prosjektarbeidet starter for fullt i 2015. Prosjektet er finansiert med regionale utviklingsmidler fra TFK og Midt-Telemark fondet.

Beredskapssenter for Samvirke.

Prosjektet skal videreføre det arbeid som er i gang for et øvelsesenter for nødetatene. Politiet bruker i dag en del av lokalene på Sagamoen for trening. Prosjektet har som mål å etablere et regionalt treningsenter for nødetatene for Telemark og omkringliggende fylker.

Prosjektet er finansiert med regionale utviklingsmidler fra TFK, RDA midler og Midt-Telemark fondet.

Bedriftsretta aktiviteter.

Det er i 2014 arrangert 2 frokostmøter i Nome kommune. Det er gjennomført en rekke bedriftsbesøk i 2014. MTNU bistår med informasjon om finansieringskilder og søknadsskriving. Resultatet av disse aktivitetene forventes først og kunne realiseres i 2015. 2014 har på mange måter vært et omstillingsår med nye ressurser og planer for selskapet. Bedriftsretta aktiviteter har stort fokus i 2015.

MTNU har bistått tungt inn i etablering av Norges største klatrepark kjede Høyt & Lavt i Bø. Denne er under etablering og åpner i 2015. Den nye klatreparken sammen med Bø Sommarland forventes å gi god effekt for mer overnatting av besøkende i regionen.

9. Midt-Telemark fondet.

Årlig bevilges 450.000 – 500.000 kroner av avkastningen fra Midt-Telemark Interkommunale næringsfond for å fremme næringsutvikling og regional utvikling i Midt-Telemark. De siste årene har fondet vært vårt grunnlag for å trekke regionale utviklingsmidler til Midt-Telemark. Både fylke og stat krever minimum 50 % i egenfinansiering av alle tiltak de støtter. Midlene fra fondet til lokale utviklingsprosjekter er viktige for å utløse regionale utviklingsmidler fra Telemark fylkeskommune.

10. Kommunale næringsfond

I 2011 fikk de tre kommunene Nome, Bø og Sauherad første gang overført midler til kommunalt næringsfond. Midlene overføres direkte til kommunene til forvaltning og det har hittil gått 1,2 Mill til hver kommune pr. år.

KMD og Telemark Fylkeskommune krever at kommunene setter opp plan og budsjett for bruk av midlene og benytter seg av det nettbaserte systemet på www.regionalforvaltning.no til rapportering av bruken.

Rapportering og saksbehandling

Budsjettposten for direkte bedriftsretta støtte saksbehandles på MTNU for alle tre kommunene. NTNU har også fått ansvaret for innrapportering til Telemark Fylkeskommune og KMD gjennom det nettbaserte systemet Regionalforvaltning.no

NTNU har fått fullmakt til å behandle og vedta saker under kr. 50 000,- administrativt for Nome og Bø. For Sauherad går alle saker til UNPT utvalget for vedtak.

Bedriftsretta midler

Kommunene vedtar budsjett for fordeling av midlene på forskjellige budsjettposter, her er oversikten over budsjett og bevilgninger på bedriftsretta støtte i hver enkelt kommune.

Midlene skal prioriteres med henblikk på Strategisk Næringsplan.

Bedriftsretta midler 2014	Tilgjengelige midler inkludert overføring fra 2013	Bevilgninger i 2014	Overføres 2015
Bø	767 700	767 000	700
Nome	410 000	322 000	52 500
Sauherad	363 600	282 500	41 600

I 2011 fikk de tre kommunene Nome, Bø og Sauherad første gang overført midler til kommunalt næringsfond. Midlene overføres direkte til kommunene til forvaltning og det har hittil gått 1,2 Mill til hver kommune pr. år.

KMD og Telemark Fylkeskommune krever at kommunene setter opp plan og budsjett for bruk av midlene og benytter seg av det nettbaserte systemet på www.regionalforvaltning.no til rapportering av bruken.

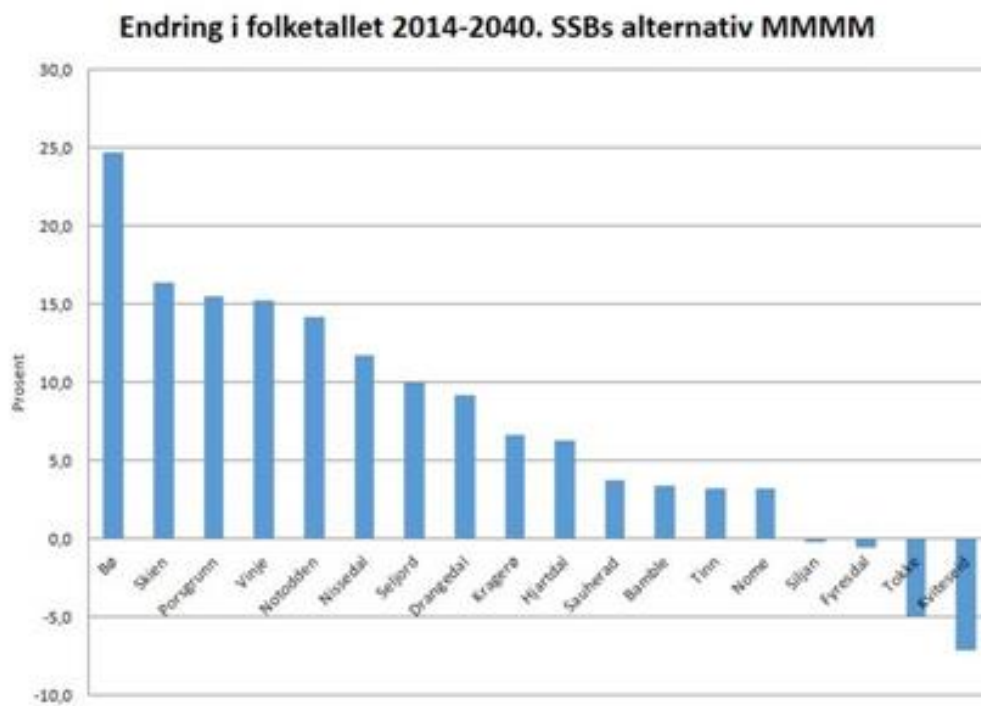
11. Statistikk (kilder Telemarksforskning, SSB)

Folketall

I Midt-Telemark var det 16 953 innbyggere pr. 1. januar 2015. Dette er en vekst fra året før på 151 personer. Veksten fra 2013 til 2014 var på 17 personer.

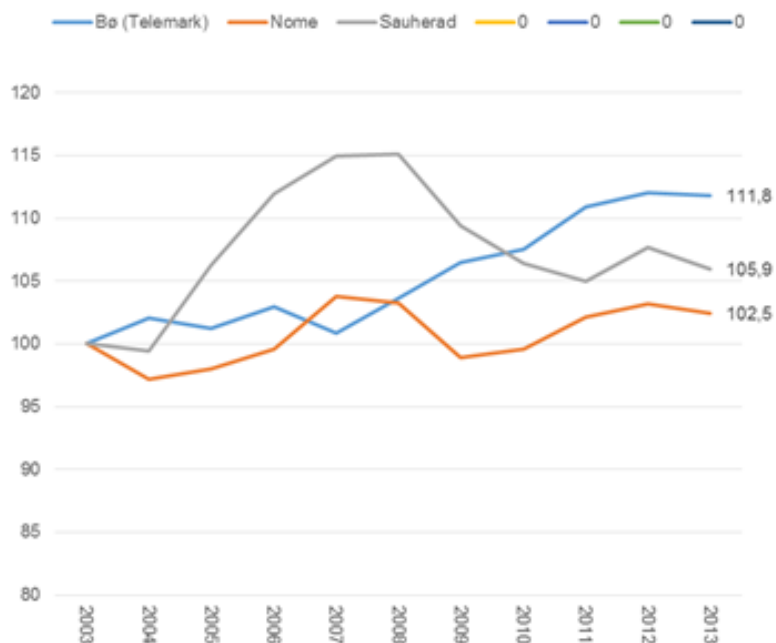
	2015	2014	2013
	Personer	Personer	Personer
Bø	5 977	5 834	5 791
Nome	6 630	6 643	6 625
Sauherad	4 346	4 325	4 369

Befolkningsvekst prognose.

Sysselsetting.

Utvikling i arbeidsplasser 2003 - 2013

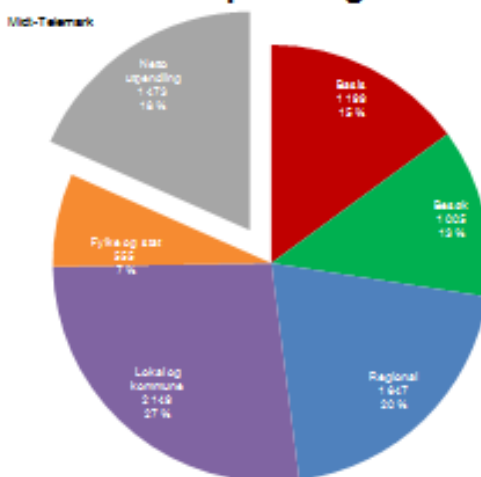

Næringstyper i Midt-Telemark

Næringstyper

- Lokal og kommune
 - tjenester til den lokale befolkningen, kommunal virksomhet
- Regional
 - bygg og anlegg, transport og forretningsmessig tjenesteyting
- Besøksnæringar
 - Handel
 - Reiseliv
- Basis
 - Landbruk, industri, teknologiske tjenester

Oversikt med pendling

12. Veiledningstjenester for nyetablerere og bedrifter

Etablererkontoret og veiledning til eksisterende næringsliv

MTNU driver Etablererkontoret for Midt-Telemark. Dette er et av 4 kontor i Telemark som utgjør nettverket Etablererkontoret Telemark. Kontorene har likelydende tilbud i alle regionene. Gjennom Etablererkontoret tilbyr vi gratis veiledning om etablering og finansiering til de som ønsker å starte egen bedrift.

Telemark Fylkeskommune var med på finansiering av Etablererkontoret Telemark også i 2014. Etter signaler fra fylkeskommunen ble det høsten 2014 søkt om finansiering for nye 2 år gjennom et prosjekt hvor det i tillegg til normal drift skal sees på en omorganisering og videreutvikling av tjenesten. Prosjektet fikk tilsagn om 2,5 mill. pr. år i 2 år for hele Telemark og det tilsvarer det støttenivået vi har hatt de siste årene. For NTNU vil det si ca. 300 000,- pr. år til Etablererkontoret i Midt-Telemark.

I løpet av 2014 ble det gitt veiledning til 67 nye etablererkunder (se vedlagt statistikk). Faktisk antall kunder som er innom pr. år er høyere enn dette ettersom vi har flere som kommer tilbake for videre veiledning i årene etter de er registrert som førstegangskunder. Resultatet av Etablererkontoret sin jobb beregnes å være ca. 25 nye årsverk i regionen pr. år.

I 2014 var det 60 % av de nyregistrerte etablererkundene som faktisk etablerte eget firma i Brønnøysund, dette er på linje med tidligere år. De fleste av disse har etablert et enkeltpersons foretak. Det finnes foreløpig ingen spesifikk statistikk for Telemark på hvor mange av disse som enten ekspanderer videre eller legger ned. På nasjonalt nivå ser man at 1 av 3 nyetablerte bedrifter lever etter 5 år.

Entreprenørskap i skolen

MTNU samarbeider med organisasjonen Ungt Entreprenørskap (UE) og de videregående skolene i forbindelse med veiledning og rådgivning for Ungdomsbedrifter. Det jobbes også med studentbedrifter fra Hit som ønsker å ta skrittet videre mot å etablere sin egen arbeidsplass etter endt studie. Vi stiller som dommere og veiledere på Gründercamper og messer i regi av UE og har en vararepresentant i styret til UE Telemark.

Gründeruka.

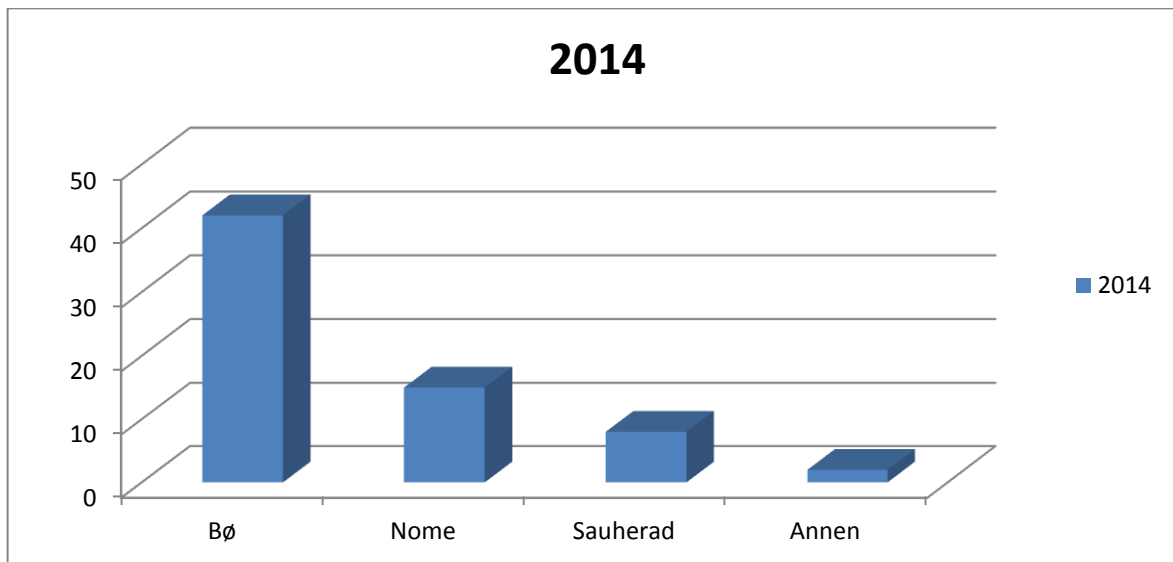
Den internasjonale Gründeruka ble arrangert første gang i Norge i 2012. Det er Etablererkontoret Telemark som har prosjektledelsen i Telemark. Det ble også i 2014 holdt mange arrangement over hele fylket som var åpent for etablerere og andre interesserte.

I Midt-Telemark hadde vi 3 lokale gründerarrangement hvorav et større arrangement ble holdt på Høgskolen i Telemark, avd. Bø i samarbeid mellom Start Hit og Build to Grow. Seniorressursen – mentorer for kulturbedrifter hadde et arrangement rettet mot å koble kulturbedrifter med bedrifter fra andre bransjer og et Styrekompetansekurs spesielt rettet mot nyetablerte.

Etablererstatistikk.

Statistikken viser at 67 nye etablererkunder har fått veiledning ved Etablererkontoret i Midt-Telemark i 2014, av disse er 24 kvinner og 43 menn. Av disse var 42 hjemmehørende i Bø, 15 i Nome, 8 i Sauherad og 2 utenfor Midt-Telemark.

Diagrammet nedenfor viser kommunevis fordeling av kundene:

Som vi ser av diagrammet er det registrert flest etablererkunder fra Bø. Dette ser vi har en sammenheng med at det er flere butikker som legger ned og starter opp igjen og at flere studenter fra Høgskolen registrerer en bedrift mens de bor i Bø og studerer.

13. Oppsummering.

2014 har vært preget av omstilling og nyansettelser i MTNU. Aktiviteten har vært bra, men det forventes høyere aktivitet i 2015. Med bakgrunn i ny SNP og Handlingsplan er det klare mål for det arbeidet MTNU skal utføre.

Det er relativt store utfordringer for næringslivet i Telemark generelt. Vår region er også avhengig av en positiv utvikling i Grenland. Offshorenæringen har stor nedgang i 2014 med lavere oljepriser. I vår region er det primært 2 bedrifter som har fokus på denne næringen. Slik sett blir vi som region ikke av de hardest rammede.

Reiselivet i regionen hadde i 2014 en sterk vekst og det arbeides med nye produkttilbud for ytterligere økning innen reiseliv.

Det er mange positive prosjekter ved inngangen til 2015. Det er derfor grunn til optimisme for næringsutviklingen i regionen. Gjennom samarbeid med alle aktører har vi gode muligheter til å lykkes og nå målene satt i SNP 2015 – 2018.